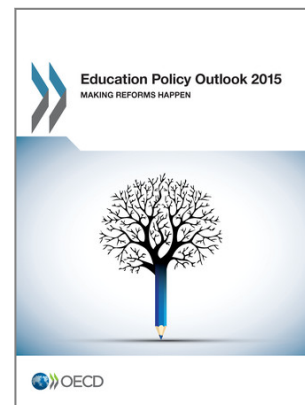

OECD *Multilingual Summaries* Education Policy Outlook 2015 Making Reforms Happen

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/9789264225442-en

Výhled pro vzdělávací politiku 2015 Uskutečňování reforem

Přehled v českém jazyce

Více než 12 % veřejných výdajů je v zemích OECD investováno do vzdělávání. Jak ovšem ukazuje Program pro mezinárodní hodnocení studentů (Programme for International Student Assessment (PISA)) organizace OECD, způsoby nakládání s těmito penězi a z toho plynoucí výsledky se velmi liší. První vydání Výhledu pro vzdělávací politiku 2015: Cílem projektu „Uskutečňování reforem“ je pomáhat tvůrcům těchto strategií a dalším zúčastněným stranám dozvědět se, jak se jejich kolegové z jiných zemí vypořádávají s běžnými záležitostmi, od výuky rozdílných typů studentů až po tvorbu opatření, které školy činí zodpovědnými za kvalitu poskytovaného vzdělávání. Tato zpráva nabízí podrobný přehled zhruba 450 vzdělávacích reforem přijatých v zemích OECD mezi lety 2008 a 2014. Protože byly tyto strategie vyvinuty ve specifických kontextech, mohou sloužit jako inspirace pro tvůrce podobných opatření, kteří hledají efektivní způsoby zlepšení svých vlastních vzdělávacích systémů.

Trendy ve vzdělávací politice

Téměř jeden z pěti 15letých studentů v zemích OECD nedisponuje minimálními dovednostmi nutnými pro zapojení se do dnešní společnosti. Zhruba 16 % reforem zavedených v nedávné době se zaměřuje na zajišťování kvalitního a spravedlivého vzdělávání. Mnoho zemí upřednostňuje strategie, které podporují znevýhodněné studenty nebo školy se smíšeným složením studentů. Mezi tyto strategie patří například podpora Maorů a pacifických ostrovanů na Novém Zélandu, anglický dotační program pro školy Pupil Premium nebo chilský zákon o preferenčních dotacích. Austrálie a Polsko se zase zaměřují na zvyšování počtu dětí přijatých do institucí vzdělávání a péče v raném dětství a na zlepšování kvality těchto zařízení.

Cílem zhruba 29 % reformních opatření zahrnutých do této zprávy je lepší příprava studentů na budoucnost. Mnoho zemí se proto zaměřuje na zlepšování kvality a relevantnosti programů odborného vzdělávání a školení (VET) nebo na rozšiřování svých systémů školení a učebních programů spojených s praxí. Zatímco Portugalsko zavedlo obsáhlou strategii VET, Dánsko a Švédsko své programy VET reformovaly. Mnoho zemí také zavedlo postupy, které zabezpečí, že si studenti budou schopni najít práci nebo se dále vzdělávat. Zrevidovány byly rovněž národní rámce kvalifikací (často ve spolupráci s Evropskou unií), aby byla ve vzdělávacích systémech zvýšena transparentnost.

Země se rovněž zaměřily na zlepšování škol (24 % reformních opatření v této zprávě se věnuje této záležitosti) s cílem rozvíjet pozitivní učební prostředí a přitáhnout a udržet kvalitní zaměstnance. Prioritou jsou nová opatření týkající se učitelů: Austrálie založila Australský institut pro výuku a vedení škol a Nizozemí pro své učitele vypracovalo speciální program. Francie a Spojené státy se soustředily na zlepšování počátečního vzdělávání učitelů, Finsko přijalo opatření k vytvoření systému profesionálního růstu zaměstnanců škol. Některé severské země a Japonsko reformovaly učební osnovy.

Školské systémy se při svých reformních snahách opírají o hodnocení a posudky. Na tento aspekt vzdělávání se zaměřilo asi 14 % diskutovaných strategií. Například Chile a Mexiko posílily své hodnotící

instituce. Itálie díky svému projektu VALES zavedla postupy, které rozvinou nástroje a procesy podporující vnitřní a vnější hodnocení škol.

Vezmeme-li v úvahu, že vedení vzdělávacích systémů se stává čím dál tím komplexnější (9 % reforem v této zprávě se věnuje otázkám vedení), některé země pro své vzdělávací systémy vypracovaly komplexní vize (dánská reforma Folkeskole a kanadské národně schválené strategie a priority) nebo vylepšily role a rozsah zodpovědností, a to buď vytvořením nových institucí nebo reorganizací místních způsobů vedení (Estonsko). Reformy týkající se dotací (12 % všech reforem zmíněných v této zprávě) se v široké míře uplatňují na úrovni systému (reforma „Race to the Top“ („Závod na samý vrchol“) ve Spojených státech a „Investing in the Future“ („Investování do budoucnosti“) v Německu), na úrovni institucí (mexický program „Dignified Schools“ („Důstojné školy“) a belgické reformy dotování škol) i na úrovni jednotlivých studentů (Nový Zéland).

Úspěšná implementace nových opatření

Vzdělávací reformy mohou být účinné pouze tehdy, jsou-li dobře implementována příslušná opatření a strategie. To znamená, že abychom v oblasti hodnocení reformy podpořili, musí tu existovat logický rámec s dostatečnou kapacitou pro hodnocení a jeho interpretaci na všech úrovních vzdělávacího systému. Aby byly do výuky úspěšně zavedeny inovace, musejí se konkrétně týkat specifických záležitostí výuky a učení. Pro účely zlepšení kvality vzdělávání, které školy poskytují, se tato opatření musí zaměřit na změnu výukových postupů, zachování rovnováhy mezi vnějším tlakem a podporou a rozvíjením a dosahování dlouhodobých cílů.

Analýza vybraných reforem obecněji ukazuje, že nejefektivnější opatření jsou ta, která se týkají studentů a výuky, rozvíjejí schopnosti učitelů a angažují všechny zúčastněné strany. Ve většině zemí OECD se v implementaci těchto strategií stále více angažují obzvláště svazy učitelů a různé obchodní organizace. Svazy učitelů volají po strukturovanějším dialogu s vládními organizacemi, zatímco obchodní sektor chce zajistit těsnější vztahy se vzdělávacím systémem.

Analýza ukazuje další podstatný fakt: jakmile jsou nová opatření přijata, málokdy jsou prováděny následné проверки jejich účinnosti. Pouze 10 % strategií uvedených v této zprávě bylo hodnoceno na základě svého dopadu. Přesnější a konzistentnější měření vlivu nových strategií nakonec nebude jen rentabilní, ale pro vývoj těch nejužitečnějších, nejpraktičtějších a nejúspěšnějších opatření a přístupů také nezbytné.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD (2015), *Education Policy Outlook 2015: Making Reforms Happen*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264225442-en